

Методичні рекомендації щодо викладання української літератури у 2018/2019 навчальному році

У 2018/2019 навчальному році вивчення української літератури в 5 – 9 класах здійснюватиметься за навчальною програмою: Українська література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804;

у 10 класі – за **новими** навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

в 11 класі – за навчальними програмами, затвердженими наказом МОН України від 28.10.2010 № 1021, крім академічного рівня та рівня стандарту, затверджених наказом МОН України від 14.07.2016 № 826.

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН України за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

Нові програми для 10 класу створено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392), ключовим положенням концепції «Нова українська школа»; структуровано за окремими тематичними розділами й підрозділами.

Зміст навчального матеріалу передбачає текстове вивчення творів, що виділені **напівжирним шрифтом**, інші ж лише називаються для допомоги вчителю під час вивчення певної теми. Крім того, для осучаснення змістового компонента, актуалізації компетентнісного підходу, надання вчителю методичної допомоги під час вивчення програмових тем запропоновано **рекомендаційну рубрику «Мистецький контекст» (МК)**.

Вивчення української літератури також відбувається із залученням **міжпредметних зв'язків** – МЗ (українська мова, історія, зарубіжна література, образотворче мистецтво, музика тощо).

Звертаємо особливу увагу на те, що запропонована **кількість годин** на вивчення кожного розділу чи підрозділу **є орієнтовною**, учитель може її перерозподіляти на власний розсуд. **Резервний час** учитель може використовувати також довільно, зокрема для збільшення кількості годин на вивчення окремого твору, для уроків розвитку мовлення, контрольного оцінювання, творчих та інших робіт (екскурсій, диспутів, семінарів тощо).

Запроваджено (*) – для творів, які не є обов'язковими, їх можна розглядати додатково, за вибором учителя, наявністю часу або самостійно.

Наприкінці програми для кожного класу подано **орієнтовні списки літератури** для додаткового (самостійного) читання.

У навчальній програмі профільного рівня передбачено вивчення творів літератури народів України, передовсім кримських татар. Також важливим компонентом програми є «Читацький практикум», спрямований на

формулювання практичних навиків усних і письмових роздумів над прочитаним у різних стильових формах.

З метою рівномірного розподілу навантаження учнів протягом навчального року подаємо рекомендовану кількість видів контролю з української літератури (за класами). Поданий у таблиці розподіл годин є мінімальним і обов'язковим для проведення в кожному семестрі. Учитель-словесник на власний розсуд може збільшити кількість видів контролю відповідно до рівня підготовленості учнів, особливостей класу тощо.

Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури у 5–9 класах

Класи	5		6		7		8		9	
	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ	І	ІІ
Семестри										
Контрольні роботи у формі:	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
• контрольного класного твору;	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
• виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Уроки розвитку мовлення* (у+п)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
• Уроки позакласного читання	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5

Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури у 10 класі

Семестри	І		ІІ	
	стандарту		профільний	
Рівні				
Контрольні роботи у формі:	3	3	3	3
• контрольного класного твору*;	1	1	1	1
• виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2	2	2
Уроки розвитку мовлення**	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)
Уроки позакласного читання	1	1	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5

Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури в 11 класі

Семестри	І		ІІ	
	стандарту, академічний		профільний	
Рівні				
Контрольні роботи у формі:	3	3	4	4
• контрольного класного твору*;	1	1	1	1
• виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2	3	3

запитання)				
Уроки розвитку мовлення**	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)	2 (у+п)
Уроки позакласного читання	1	1	2	2
Перевірка зошитів	4	5	4	5

*Контрольні класні твори пропонуємо давати у формі есе, міні-творів щодо розкриття певної проблеми чи образу програмового тексту тощо. Це розвиватиме самостійне творче мислення учнів і дасть їм можливість виконати роботу протягом одного уроку.

**У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

Рекомендуємо оцінку за письмовий вид роботи виставляти всім учням, за усний – кількості учнів, які відповідали протягом уроку.

Оцінку за ведення зошита з української літератури виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної. Під час оцінювання зошита з української літератури слід ураховувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму). У разі відсутності учня на уроці протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

Оцінка за контрольний твір з української літератури є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у колонці з датою написання роботи. Надпис у журнальній колонці «Твір» не робиться.

Оцінку за читання напам'ять поетичних або прозових творів з української літератури виставляють у колонку без дати з надписом «Напам'ять».

Під час підготовки вчителів до уроків радимо використовувати періодичні фахові видання: журнали «Дивослово», «Українська мова і література в школі», «Українська мова і література в школах України», «Українська література в загальноосвітній школі», газету «Українська мова та література».

Навчальна та методична література з української мови, рекомендована МОН України, зазначена в Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, що розміщений на офіційних сайтах МОН України, Інституту модернізації змісту освіти.